

IZHAJA VSAK DAN

Svaki od nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Preostali št. se prodajajo po 3 avb. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Pestoju, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele št. po 5 avb. (10 stot.).

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 meseca 6 K; za naručne brose doplačane naročnina, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljske izdaje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 120, za pol leta Kren 60.

Politično društvo „Edinost“ vabi na javna shoda

ki se bosta vršila v nedeljo, dne 4. dec. ob 3. in pol uri popoldne. 1) v prostorih „Konsumnega društva“ v Trebčah. 2) v prostorih „Gospodarskega društva“ na Proseku za Kontovelj in Prosek.

DNEVNI RED: „Ljudsko štetje“. Radi važnosti dnevnega reda, pričakuje podpisani obilne udeležbe. ODBOR Polit. društva „Edinost“.

Narodna delavsk. organizacija sklicuje

javen shod jutri, dne 3. decembra ob 7. zvečer v prostore „Delavskega konsumnega društva“ pri sv. Jakobu.

DNEVNI RED: Odbijajmo pretečo nevarnost. Načrt mestne plinarne s „Kranjsko industrijsko družbo“ in delav. interesi. TRST, dne 2. decembra 1910. SKUPINA N. D. O. ODBOR N. D. O. mestna plinarna.

Brzobjavne vesti.

Danski kralj na Dunaju. DUNAJ 1. Cesar je obiskal danskega kralja, ki se mudi tukaj inkognito. Kmalu po cesarjevem obisku je danski kralj prišel v cesarsko palačo, kjer je oddal karto za cesarja. Granito di Belmonte odstopi. DUNAJ 1. „Zeit“ poroča iz Rima: Dunajski nuncij mons. Granito di Belmonte, ki se mudi sedaj v Italiji, ne prevzame več svojih poslov na dunajski nunciaturi. Povrne se na Dunaj le, da predloži svoje odpoklicno pismo. Ogrski državni zbor. BUDIMPEŠTA 1. Pred prehodom na dnevni red se je zopet razvila debata o poslovnem redu o pravicah hrvatskih poslancev, se-li zamorejo posluževati hrvatskega jezika v državnem zboru. — Poslan. Gabriel Ugron (48ti izven stranke) je menil, da morejo Hrvatje videti sami, da ni primerno posluževati se jezika, ki ga zbornica ne razume. Podpredsednik Navay je izjavil, da zakon določa, da je razpravni jezik v ogrskem

državnem zboru madjarski in zamore Hrvatim dana koncesija imeti veljavo le v toliko, da ne ovira toka razprave ogrskega državnega zbora. Predsedstvo je odločno, da varuje značaj ogrskega parlamenta. (Živahna pohvala). Nato je zbornica nadaljevala debato o indemnitetni predlogi. Koncem se je finančni minister uložil bančno predlogo in predlagal, naj se isto odkaze finančnemu odseku. — Seja je bila zaključena ob 2.15 pop.

Srbska skupščina. BELIGRAD 1. Skupščina je vsprejela v prvem čitanju trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko, zakonski načrt glede poostrenja odmere kazni radi vohunstva v drugem čitanju.

Revolucionarno gibanje v Meksiku in v Braziliji. LONDON 1. Kakor javljajo iz New-Yorka, ni upor v Meksiku še udušen. Ni še znano, kako daleč sega gibanje, ker so podvržene cenzuri vse vesti. V New-Yorku menijo, da je položaj nevarnejši nego se govori. V Braziliji pa vlada veliko nezadovoljstvo v armadi in v mornarici. Bati se je novih nemirov. Uporniki so se zahvalili poslancem, ki so se zavzeli za njih. Vsprejeli so jih kakor junake, čeprav se je njih vedenje grajalo.

Žrebanje. DUNAJ 1. — Na današnjem žrebanju 1864 državnih srečk so zadeli: glavni do-bitek 300.000 K ser. 2185 št. 42, 40.000 K serija 664 številka 93, 20.000 kron ser. 1199 št. 70, po 10.000 K ser. 587 št. 17 in ser. 1947 št. 72, po 4000 K ser. 1947 št. 11 in ser. 3956 št. 79.

Spopadi ob črnogorsko-turški meji. SOLUN 1. V noči od torka na sredo, so Crnogorci, ojačani z arnavtskimi begunci napadli 8 turških utrjenih stražnic pri Gu-zinjah, pri čemer so bili štirje turški vojaki ubiti, trije pa težko ranjeni. Izgube napadcev so neznane. Turška vlada je proti temu protestirala na Cetinjah. Atentat na Venizelosa. ATENE 1. Provročitelj atentata na železniški vlak, v katerem je potoval Venizelos, je bil aretiran. Aretiranec je neki kmet iz Kaidice v Tesaliji, ki je svoj zločin že priznal. Reka 1. Guverner grof Wickenburg je danes nastopil svojo službo. Petrograd 1. Poveljnik vilnskega vojaškega okraja in bivši moskovski generalni guverner, general Horschelmann je umrl. London 1. Angleška banka je znižala diskont od 5 na 4 1/2 odst. Petrograd 1. Moskovski dijaki so objavili tridnevno šolsko štrajk. Lvov 1. Kakor poročajo listi, je v Glini-Navary pri Bustornyty-ju pogorela velika tovarna za vato z vsemi zalogami. Obladen 1. Danes ob 7.18 zjutraj sta pri Obladenu trčila skupaj dva tovorna vlaka. Od železniškega objekta sta bila ubita 2 moza, 5 pa ranjeni. Potsdam 1. Danes popoldne je umrl bivši generalni inspektor gen. polk. Edner pl. Planitz.

Državni zbor. DUNAJ 1. Početkom današnje seje je finančni minister Bilinski predložil zborniči zakonski načrt za podaljšanje privilegija av-

„Da, bilo je zelo lepo,“ je dejala glasno. Kako daleč je že bila od onega časa, ko je še poklanjala Deltenu brez zadržka vsako svojo misel! VIII. Iduna je konečno spoznala, da v svojem možu ni našla onega, česar je pričakovala. Pričakovala je, da najde v zakonu zemski raj, sanjala je o neki bajni sreči, a mesto vsega tega ima le pušto vsakdanjost. In zgodilo se je večkrat, da je v samotnih urah, ko je njen mož tičal v zaprašenih knjigah, smatrala svoje življenje za izgubljeno. Življenje poleg Deltena jej je postajalo vedno neznosnejše. In večkrat se je vpraševala: S kako pravico me je ta čudak, ki je sedaj moj mož, oropal mojega življenja, moje mladosti? V takih trenotkih se je pojavila pred njenimi očmi slika dr. a Vrana... Primerjala je dr. a Vrana z Deltenom in mislila, da bi bilo življenje poleg kakega elegantnega in ljubeznivega moža pač vse drugačno, nego je ono poleg pustega čudaka Deltena. Začela se je interesirati za dr. a Vrana. Doznala je kmalu, da je dr.

stoorske banke. Minister je podal potem daljši ekspezo. Po ekspezeju je zbornica prešla na dnevni red in je nadaljevala debato o naredbah za olajšanje pomankanja mesa. Govorila sta posl. Budzynowski in Kotlar, nakar sta bila izvoljena generalnima govornikoma posl. Lecher (contra) in posl. Drexel „pro.“

Posl. Lecher je polemiziral proti večrajšjemu govoru trgovinskega ministra in je izrazil svoje obžalovanje, da je trgovinski minister v vprašanju pomankanja mesa izdal avstrijske koristi Ogrski. Generalni govornik pro Drexel je branil trgovinskega ministra Weisskirchnerja in se mu je v imenu krščansko-socijalne stranke zahvalil za njegovo prizadevanje, da se olajša druginjo živil.

Sledili so dejanski popravki. Med temi je prišlo med socialnimi demokrati in krščanskimi socijanci ter agrarnimi poslanci do hrupnih kontroverzij. — Nato sta govorila poročevalec manjšine Reuman in poročevalec odseka Kunschak, nakar je predsednik ob 9. uri zvečer izjavil, da bo dal na glasanje najprej prvi del minoritetnega votuma posl. Reumana, v kateri se pozivlja vlado, naj dovoli časno neomejeni uvoz živine.

Posl. Herzmansky je predlagal poimensko glasanje, ki je pričelo ob 9:30 zvečer. — Prvi del minoritetnega votuma Reumana je bil v poimenskem glasanju za 122 proti 310 glasom odklonjen. — Na to je zbornica glasovala o predlogu posl. Stölzla, naj se za čas potrebe neomejeno uvaža prekomorsko meso. Posl. Spačik je predlagal poimensko glasanje, ki je pričelo ob 9:45.

Fran Supilo v Pragi. *) Praga 28. XI.

(M.) Menda je ni tako močne individualnosti v sodobni hrvatski politiki, kakor je ravno Fran Supilo, narodni zastopnik Delnic v Hrvatskem Primorju. Radikalac v svojih nazorih, moč principov na delu igra v vrstah hrvatsko-srbskih politikov neko posebnost, odključajoč se s posebno železno vstrajnostjo v zasledovanju svojih ciljev. Supilo je veletalentni človek, vključno temu, da je samouk. Izvršil je le 4 razrede ljudske in 3 razrede meščanske šole. In še v tej so mu ob koncu šolskega leta pokazali vrata, ker je bil „prevelik politik“ (!). Da, Supilo je velik politik: zdi se mi pa, da ravno to samoučenje, ta samoizobrazba vpliva na njega v smislu, da čisto, neskaljeno, brez predsodkov razmotriva položaj. Odtod pri njem take spremembe: svoje dni „oberban koalicijske“, danes daleč od nje... Vsekako interesantna ličnost sodobnih jugoslovanskih politikov. Prav umestna je bila ideja praških jugoslovanskih visokošolcev, da naprosijo Supila, naj bi jim izvolil v njih sredi razpredstve glavne vodilne misli svojega političnega delovanja. Gosp. poslanec se je rad odzval temu povabilu ter je v soboto 26. t. m. popoldne v spremstvu prof. Masaryka prišel v Prago. Veliko število jugoslovanskih dijakov ju je pričakovalo na kolodvoru ter ju spremljalo do hotela. Supilo je bil še isti večer gost čeških znanstvenih društev, ki so isti dan proslavila smrt L. Tolstega,

*) Priobčujemo ta z ozirom na naš jugoslovanski problem aktuelna izvajanja, da-si se z nazorj našega dopisnika o umestnosti Supilovega postopanja proti koalicijski ne identifikujemo. — Uredništvo.

Vran pravi don Juan. V najnovejšem času so si ljudje precej glasno šepetali o nekem razmerju med dr. Vranom in gospo Molovo. Izduno je globoko zabolelo. Tak je torej dr. Vran? Potem se je zopet spomnila: kaj meni mari, kak je dr. Vran, meni poročeni ženi? In resnica! — Ni se mogla iznebiti misli na dr. Vrana. Iz misli so se pojavila hrepenenja in ona je nekega dne s strahom v srcu spoznala, da je na najbolji poti, da pride v ono vrsto ženskih, katere imenuje njen mož — vlačuge. Stresla se je in obšla jo je groza pred samo seboj. Spomnila se je gospe Molove. Govorilo se je, da vara svojega moža z dr. Vranom. Po vsem tem, kar je Iduna videla oni dan, ko sta jo gospa Molova in dr. Vran obiskala, je bila sama uverjena, da te govornice niso neutemeljene. Ali je pa bila gospa Molova tudi srečna? Ne, gotovo ne. Ona je prevarila svojega moža, onečastila je samo sebe, a sreče ni našla, pač pa je prejšnjo svojo nesrečo le še povečala. Da, prav je imel Delten, ko jej je svetoval, naj občuje z ljudmi kolikor možno najmanjše. V občeivanju z ljudmi ne najde svoje sreče. Zato se je Iduna začela

kjer je prof. Masaryk govoril o velikem pesniku. Od tam je prišel Supilo na zborovanje zbrane jugoslovanske dijaštva, ki je manifestiralo za slovensko univerzo. Od mnogoštevilnega dijaštva je bil g. narodni zastopnik vsprejet s frenetičnim plaskanjem, ki se je ponovilo po pozdravu predsednika zborovanja, kakor tudi po odzdravu Supila, in slednjič ob odhodu slednjega.

Včeraj, v nedeljo popoldne je češko dijaštvo priredilo pozdravni shod Supilu v čast. Zvečer ob 8. uri pa je v Merkurijevi dvorani predaval „o narodni politiki“ pred zbranim jugoslovanskim dijaštvom. Ta shod se je moral vršiti po § 2 (!). Udeležilo se ga je do 240 dijakov. Piscu teh vrstic, ki je bil slučajno predsednik zborovanja za slov. univerzo in v predsedstvu na predavanju posl. Supila, je bilo možno priti v osebno dotiko z njim. Naj Vam povem nekatere ideje, ki jih je razvijal posl. Supilo v predavanju in v privatnem pogovoru!

Današnja politika na Hrvatskem ni v zdravem teku. Izmed drugih je eden vzrok slaba vzgoja teh politikov. Svoje študije so pred vsem smatrali kakor dobo življanje, dobo romantizma, napijanja domovini ob čašah vina, frazerstva, „platoničnega onanizma“. Ko so zapuščali univerzo, so bili prepričani, da je s tem minula doba romantike in da se pričneta trnjeva pot življenja. Zato so šli na delo polni resignacije, brez poleta. Politiko so vodili po večini iz koristolovstva. — Na to je govoril o hrvatsko-srbskih odnosih. Obsoja fantazije o „Veliki Srbiji“ in „Veliki Hrvatski“. Opiranje na dela hrvatskih kraljev in srbskih carjev je napačno razumevanje zgodovine. Oni so kakor državni razprostrili obseg svojih dežel, niso pa mogli s tem preudicirati delokrog današnjih politikov hrvatskih, oziroma srbskih. Jezik je skupen, je isti; kdor pa danes vero jemlje za oviro skupnosti, se smeši. Tudi Slovenci niso nič družega, nego del jednega edinega jugoslovanskega naroda. Govornik je pokazal drastično, da so različne med dijalekti pri Nemcih in pri Italijanih večje, nego med Slovenci, Srbi in Hrvti!

Nato se je bavil Supilo z reško resolucijo. Jugoslovani so razdeljeni umetno v razne državne skupine, tako da posamezniki nič ne morejo, dočim bi skupno mogli veliko. V avstro-ogrski monarhiji skrbi za to razcepjenost dualizem. Zato je edino pravo stališče vsakega jugoslovanskega politika te monarhije nezprosen boj proti tej državni formi. Jugoslovani moramo skrbeti za to, da bomo odločevali sami o sebi. Iz tega principa je nastala reška resolucija. Supilu se je zdela ugodna prilika za to tedaj, ko je na Ogrskem prišla na vlado stranka, ki je imela „samostalnost Ogrske“ v programu.

Ne da se klanjamo zdaj Dunaju, zdaj Pešti, da lahko oboji po nas tolčejo, temveč sami hočemo odločati o svoji usodi...! To je bil princip resolucije, o kateri se danes lahko reče, da ni vspela. Toda, da ni vspela, je le naravna posledica „skrahane“ ogrske politike neodvisnosti (Košut), na katero se je resolucija opirala. Sebičnost je „skrahala“ Košuta in njegove pristaše — in s tem resolucijo!

Kakor znano, je bil Supilo jeden najodličnejših članov hrvatsko-srbske koalicijske. Sedaj ni več njen član. Zakaj? Fundamentalno načelo Supila je, da je dualizem nam

baviti z gospodinjtvom, katero je do tega popolnoma zanemarjala. Preje je upravljala svoje dneve s sanjarjenjem, sedaj jih je uporabljala s koristnim delom. In brezmejno je bilo njeno zadovoljstvo, brezmejna sreča, ko je videla lepo urejen svoj dom, v katerem vlada ona sama kakor kraljica. Tudi Delten se jej zdaj ni zdel več oni pusti čudak, ampak dober in ljubezniv mož.

Kdo bi pa opisal njeno srečo, ko je povila dete? Ona bi si bila sicer želela dečka, ali konečno je bila zadovoljna tudi z deklico, in to tembolj, ker jej je bil Delten rekel smehljaje: Potrpi, dečki že še pridejo.

Po cele ure je posedala poleg svojega deteta in sanjarila. A sanjarila ni več o iastnem raju, ker je živela v njem, sanjarila pa je o bodočnosti svojega deteta. In nič več ni smatrala svoje življenje izgubljenim in brezkoristnim.

Tu pa tam se je pač spominjala tudi na gospo Molcvo in če se jej je ta gospa smilila poprej, se jej je smilila zdaj še bolj. Obžalovala jo je, ker se je v svojem hrepenenju za neko veliko, neznano srečo — utapljala le v vedno večjo nesrečo. (Konec).

PODLISTEK.

Hrepenenje. Ljubavna zgodba.

V tem je vstopil Delten. „Imela si obisk?“ „Da... gospa Molova in doktor Vran.“ „Si se-li dobro zabavala?“ Rada bi mu bila razložila svoje utise, a se je bala njegove strogosti, bala se je izdati svojo lahko simpatijo do te blede gospe. Ona je sicer ni mogla dovolj obsojati, ali njena bolest jo je navdajala z nekakim poetičnim čarom. Delten bi ta čar gotovo pokonečal. Nekoč med pogovorom se je bil izrazil: „Dvoje vrst žensk je: poštene in vlačuge. Srednje vrste jaz ne poznam.“ In to je bilo česar se nikakor ni mogla rešiti: on ni poznal nobene srednje poti, nobene olajševalne okolščine...

namreč tirjal neki mu dolžni znesek z besedami: Če me ne plačaš, ti razparam trebuh.

Sodčki, ki so izginili. Ivan Troglauer, lastnik kleti v svobodni luki, je pred meseci izročil vozniku Romeju Stabon, ki je bil predinočnjem radi drugih činov aretiran, prazen sodček piva, naj ga od svoje strani zopet izroči svojemu gospodarju Salvatoru Bonivento, zastopniku pivarne Sorgendorf pri Pliberku. — Tega pa voznik ni storil, marveč je sodčke prodal in denar zafrčkal. Ravno tako je napravil z dvema drugima sodoma od treh, ki mu jih je Troglauer izročil. — Proti njemu je bila podana ovadba.

Samomor v kopališču. Grk Aleksander Zahiros, star 32 let, trgovski agent, stanujoč v ulici Chiozza št. 5 pri kapitanu Sutori, je šel včeraj popoldne v kopališče „Oesterreicher“ v ul. Lazzaretto vecchio. Ko je bil v kopeli, si je izstrelil kroglo iz revolverja v usta in bil takoj mrtev. — Truplo so prepeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah. Danes v petek ob 7.30 uri zvečer je skupna vaja z vojaškim orkestrom. Prosim g. ce pevke da se odzovejo polnoštevilno. — Pevovalja.

Društvo „Zvezda“ na Dunaju priredi v nedeljo 4. decembra t. l. ob 6. uri zvečer v restavraciji J. Haindl IV. Favoritenstrasse 54 svoj zabavni večer. — Na vspredu je nastop Miklavža s spremstvom, zborovo in solopetje in gledališka predstava. Otroci so vstopnine prosti!

Škedenjska mladina uprizoni v nedeljo dne 4. decembra ob 5. uri popoldne znano lepo veselo igr. „V Ljubljano jo dajmo!“ Cisti dobiček je namenjen za nabavo telovadnega orodja novoustanovljenega društva „Sokol“. Zato se vabijo prireditelji na čim večjo udeležbo.

Trgovsko - izobraževalno društvo uljudno vabi vse odbornike in namestnike k seji, ki bo danes v petek točno ob 8. in tri četrt zvečer v društvenih prostorih.

Narodni pipčarski klub pri Sv. Jakobu priredi jutri v soboto ob 8. uri zvečer Miklavžev večer v prostorih gostilne Babičeve. Z narodnim kolekom opremljena in dostojna darila sprejema se v gostilni Babičevi do jutri dopoldne. Zabava bo kaj prijetna, le dosti ljudij se vabi!

Ljudski oder. Danes ob 8.30 zvečer bo v „Delavskem domu“ ul. Boschetto 5, predaval Etbin Kristan o „Levu Nikolajeviču Tolstemu“. Vstopnina 20 stot.

Podružnica CMD pri sv. Jakobu ima odborovo sejo v nedeljo ob 10. in pol. dopoldne, ne danes v petek, kakor je bila navada do sedaj. Gg. odborniki in odbornice naj se gotovo udeležijo te važne seje.

Naše gledališče.

V nedeljo, 4. decembra ob 4. popoldne še enkrat in zadnjokrat

„Ena se joče, druga se smeje“.

V nedeljo dne 4. decembra ob 8 uri zvečer

proslavna predstava v spomin

Leva Nikolajev. Tolstoja.

„VSTAJENJE“

Pred predstavo

PROLOG

in alegorična živa slika.

S to predstavo proslavimo spomin velikega misleca z Jasnaje Poljane; v tej predstavi se nam pokaže veliki mož z ostrim svojim duhom in plemenitim srcem, ki je objemalo vse človeštvo. V tem lepem in sijajnem delu opeva z vso umetniško lepoto ljubezen, idealno in čisto in nam kaže globok kes za storjeni greh. In iz vse divne, tehniško dovršene in izklesane kompozicije tega svetovnega romana diha duh pravičnosti, za katero se moramo boriti, in se nam odkrivajo kriče in obupne razmere ruskega človeka... In Sibirija, pregnanstvo, pregnanci in obsojenci, malopridneži in nedolžni — vsi živijo žalostno življenje iz domovine pregnanih in po domovini hrepenčih.

Vsak naj si pravočasno priskrbi vstopnico, ki jo dobi pri vratarici „Narodnega doma“.

Vesti iz Goriške.

Telovadno drtstvo „Sokol“ v Ajdovščini priredi prih. nedeljo dne 4. t. m. „Miklavžev večer“. Na vspredu bode igra, deklamacija, telovadba naraščaja in nastop Miklavža. Ker je vspredu sestavljen nalašč za otroke, vabimo stariše, da se udeležijo te prireditve in privedejo seboj svoje otroke. Kedor želi obdarovati svoje otroke potom Miklavža, naj pošlje dotični dar do nedelje opoldne v trgovino Dolenca, ali kateremu izmed odbornikov. Začetek zabave ob 4. pop.

Vesti iz Istro.

Iz Pazina. Dne 30. oktobra t. l. je profesor italijanske deželne realne gimnazije v Pazinu, Bonmassar, načelnika železniške postajice Novaki, ko je ta opravljal svojo službo, obdeloval z raznimi psovkami ki jih pri nas ne rabi niti navaden ovčji pastir. Razžaljeni načelnik je prijavil vso stvar c. kr. sodnji v Pazinu, ki je kvalificirala profesorjevo postopanje za prestopke po § 312 kaz. zak.

Italijanski sodnik Tolentino ni kakor — bi bil moral — fiksiral za to kazenske razprave, ampak je protizakonito potom mandatarnega postopka naložil profesorju globico 20 K in s tem napravil stvari konec. Da bi se bil naš kak prof. izpozabil kakor njegov italijanski kolega, bi se bilo porabilo potoke črnila za disciplinarne preiskave in sodna kazen obesila bi se bila na veliki zvon.

Kako pametni so bili naši pradedje, ko so dejali: „vrana vrani ne izkljuje oči“.

Lazaret pri Kopru, 30. nov. 910. G. urednik! Ker čujete tako malo iz naših krajev, boste morda menili, da je pri nas že vse v redu in da je „naš“ boj dobojevan.

Ne, še ni vse v redu ne; in kakor kažejo stvari, tudi ne bo v doglednem času. A kaj to? Saj: „Življenje brez boja ni življenje!“

Slišali in videli smo, kako se naši dobri sosede in sodeželani drže kompromisa?!... Pa naši internacionalci...! Kaj ne g. Nobile in compagno Zorzenon? Ali sta pozabila dane obljube?!

Slovensko pisane glasovnice so Vam bile dobre, a sedaj so Vam zoperni slovenski glasovi! Kje je Vaš internacionalizem? Ali ga ne nosite seboj, ko hodite v zbornico?! Pa dobro, da Vas poznamo! Le škoda, da smo verjeli Vašim lepim besedam. Sedaj pa smo trdno uverjeni: „L'abito non fa il monaco!“ Povdarjate pač vedno in povsod socialistična načela, ali se jih dosledno ne držite! In to smo si mi zapisali v srce!!! Sedaj nam je vse eno, naj bo Italijan takšne barve kakor hoče — vselej je naš hud narodni nasprotnik! In tega načela se bomo vselej in povsod držali!!!

Bližajo se občinske volitve naše koperske občine. Spet se sladkate Nobile, ter kažete po krčmah (seveda zaupno), kako slabo gospodari sedanji obč. zastop. Reči hočete: Jaz Vam pripravim posteljico na samih rožicah. Volite torej mene in moje sodruga.

A zapomnite si g. Nobile! Osel gre le enkrat na led! In vi občinarji iz slovenskega dela naše občine, posebno pa Vi vrli in narodno-navdušeni Bertocani, pokažite vsi kakor en mož, da ste res v pravem pomenu besede Slovenci in volite v občinski zastop vedno le naše ljudi. Saj je dobiti v vsaki vasi koga, ki je vreden te časti.

Proč s tujci! G. „Secondo mi“ naj sekundira svoji konkubini!

G. Rappresentante comunale in „perito giurato“ takozvani „Bubec s Prade“ naj le, kadar nima družega dela, hodi na okr. glavarstvo tožit naše poštene ljudi!

G. Karleto pa, če ravno demokrat, je za nas pre „nobile“.

Za sv. Miklavža ::

pohištvo za otroke.

:: HENRIK PREUER ::

Trst, ulica San Lazzaro 22, Trst

Poslano*)

SCHICHT - STEARIN SVEČE

LEDA

NAJBOLJŠA VSEH ZNAMK! APARTEN

ELEGANTEN ZAVOJ.

NE CEDIJO SE NE DAJEJO SAJ NE DIŠIJO NE KADÉ

GORÉ SVITLIM IN MIRNIM PLAMENOM !!

*) Za članke pod tem naslovom uredništvo odgovarja le toliko, kolikor mu zakon veleva.

Henrik pl. Chicchio

.. Via Stadion 35 ..

Velik izbor Plaque-verzič garantiranih in priveskov. Naprstniki, zapestnice, igle z ali brez dijamantov. Zlate, srebrne, nikelnate ali jeklene ure. — Regulatorji iz prvih tvornic. „ZENIT, OMEGA“.

Sprejema vsako popravo z garancijo enega leta

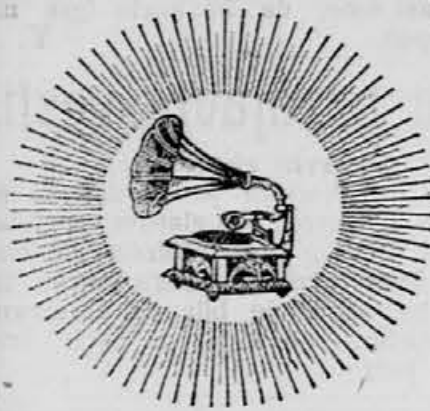
Ravnokar je izšlo v naši založbi:

Dr. V. Korun :: SPAKE, satire in drugo.

184 strani 8°. Cena broš. K 1'60, vezane K 2'40

S tako žgočim sarkazmom, ironijo in samopersiflažo še ni kmalu kdo osvetil smešnosti našega dejanja in nehanja kakor dr. Korun v svojih SPAKAH. Kar pa njih čitanje napravlja velezabavno, je poleg duhovitosti poant in izrazitosti jezika zlasti blagodejen humor, ki — z eno edino izjemo — veje iz njih. In ravno zato, ker se zna pisatelj našim navadam in razvadam tako presrčno smejeti, je videti, kakor da bi hotel reči: „Taki-le smo vsi, ki smo krvavi pod kožo! In naravno, da smo, ker sicer bi ne bili ljudje“.

Ign. pl Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani, Kongresni trg 2.

Gramofoni zn. Angelj

Najlepši in najzabavnejši dar za sv. Miklavža

je gramofon znamka ANGELJ od 50 Kr dalje skupno s 6 ploščami. Tržaški grafični zavod (Stabilimento grafico triestino) Trst, Piazza della Borsa 13, I. nad.

Splošno anon. društvo za prevoze

TRST, ulica Ghenga št. 3, TRST

Prevoz blaga in pohištva. - Luksur. ekipaže.

Vozovi za izlete.

Telefoni: 2572, 2573, 2574. Telefon za silo: 52. ::::

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

pekarno : in : sladščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja celi dan svež kruh vsake vrste in slaščice ZALOGA MOKE iz prvih mlinov. — Vsakovrstni prepečenoci (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postrežba : tudi na dom.

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12 za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALCANTON - TRST

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice

Sprejme razcarinjane kakoršnegasodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGORNEJŠE CENE.

Zastopstvo tvrdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Spljetu. PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Torej občinarji še enkrat: bodimo narodno značajni in dosledni! In kedor bi se pregrešil zoper to geslo, izbacimo ga iz svoje srede!

Sedaj pa Vam, zastopniki naroda: Leto 1910 se nagiba k koncu in ljudsko štetje je pred vratmi! Ako v Trstu in okolici čutijo potrebo, da se ljudstvo poučuje o tem predmetu, ter se v to svrhu prirejajo posebni kurzi, menim, da tudi nam ne bi škodovala vsodbujajoča in poučna beseda.

Za Šmarjami naj pride — takoj na vrsto Lazaret potem Škofije, Hribi itd. V Bertokih je v konsumnem društvu prostorna in lepa dvorana. Obrnite posebno pozornost na ta kraj. Tu živi hvalevredno ljudstvo, a ne smemo ga zapuščati. V svoji sredi imajo žalibog, dušnega pastirja, ki skrbi in si prizadeva, da bi vsaj njegove bližnje ovčice ostale pohlevne in pokorne... signorom!

Govori se, da izgubimo našega vrlega učitelja, ker da se je zameril župeupravitelju, omenjenemu gospodu in njegovim pristašem, ki so baje izposlovali pri slovitih Benati-ju & Comp., češ, proč z njim, ker je preveč narodno razgret! Naj ostanejo le potolaženi. G. Bertok je tu domačin in ima tudi tu svoja posestva: toraj ima tu tudi domovinsko pravico! In Benati tudi ni vsegamogočen! Izvedeli pa smo, da je g. učitelj Bertocanom obljubil, da jih ne zapusti, tudi če ga postavijo na vrh Učke. Rekel je: „Samo“ mora priti do svojega cilja...!!

Tako, g. urednik, mi še delamo in naše delo naj Bog blagoslovi!

Druge slovenske dežele

Odmevi s shoda v Šturiji. Iz Vipave nam pišejo 29. novemb.: Na tistem glasovitem shodu kmetske zveze v Šturiji je Anfon Vadnjal očital g. župniku: „Vi lažete“, ker je ta poslednji trdil, da je Vadnjal zahteval, naj se voli predsedstvo. Po tem vskliku se je čutil g. župnik žaljenega in je vložil proti Vadnjalu tožbo radi žaljenja na časti. Ker trdi Vadnjal, da ima celo vrsto prič, da ni napravil onega vsklika, vlada v Šturiji veliko zanimanje za razpravo, ki se bo vršila dne 1. decembra na tukajšnji okrajni sodnji.

Živo volkuljo so vjeli in nato ustrelili na nekem dvorišču v Kleniku pri Trnju na Krasu.

Književnost in umetnost

„Samosvoj“. Drama v 5 dejanjih. Spisal Etbin Kristan.

Tragedija egoizma in ošabnosti imenovali bi to najnovejše delo Kristanovo. Ne strinjamo se popolnoma s teorijo, ki jo avtor brani zkozi 5 dejanj. Čemu je bilo treba teh 5 dolgih dejanj, ko bi bil avtor vendar mogel vse povedati tudi v treh dejanjih?!

Vsekakor je Kristan poleg Cankarja danes najboljši slovenski dramatik, toda v svojem lovu za originalnostjo si izbira nesrečne sujete.

„Samosvoj“ je pandan Ibsenovemu „Sovražniku ljudstva“. Toda Ibsenov junak nam je simpatičen. Te lastnosti Kristanov Romé nima.

Kako je v skladu temeljni akord Ibsenov, ki pravi: „Najmočnejši je tisti človek, ki stoji sam“!!

Tako močan in sam je hotel biti tudi Kristanov Romé. Zgodilo se mu je kakor doktorju Stockmanu. Množica mu je razbila šipe na stanovanju in mu prireja „mačjo godbo“ Ibsenov junak se bori zoper kompaktne večine, ki mu s zlim nasprotuje — kompaktna večina Kristanova pa je — ubogi kmet, ki se bori za svojo pest zemlje, bori z ljubosumnostjo kranjskega kmeta-egoista, ki mu je zemlja nekaj svetega. Svojo zemljo ljubi Komar in niso mu znane visoke smeri Rométove. Odkod naj tudi kmet pozna vrednost arheologije? Brezobzirno zatira Romé tega kmeta, samo da izvrši svojo nalogo kot arheolog.

Nietzscheova teorija: preko materinega telesa do cilja, je v telesena v Rométu, toda on vendar ni tako energičen, da bi jo zastopal. In zlomljen pada pod udarci množice. „Zakaj sem živel?“ so njegove poslednje besede. Zakaj sem živel, ko mi je vse uničeno?! Morda Romé uvidi da je na napačni poti in se povrne k dobremu, kjer bo tudi mesta za tako inteligentnega človeka kakoršen je Romé.

Kristan je artist kakor tudi Cankar. Artizem Cankarjev je naraven: izvira iz njegove individualnosti, nosi tip posebnega na sebi; morda bi hotel biti to tudi Kristan, toda primanjkuje mu moči, da bi se dvignil.

Kristan bi bil poklican, da spiše najboljšo socialno dramo, toda do danes tega še ni storil.

Vendar je napredek od „Ljubislave“ do „Samosvoja“ velikanski, ali ta napredek je le rutinirana tehnika.

V „Ljubislavi“ je Kristan večji umetnik, nego v „Samosvoju“. — Jezik je krasen, sentence sicer krepke, toda šablonske. — Vskak pa treba Kristana jemati resno, ker je tudi njegovo delovanje na njivi slov. dramatike — resno.

Umetnik in pisatelj rafiniranega duha, kzkor je Kristan, nam ima gotovo še marsikaj povedati in slovanska javnost s pravico pričakuje od njega umotvora ki pisateljevo ime raznese preko meje naše domovine. Naše mnenje o najnovejšem Kristanovem delu bi bilo torej tako-le:

Stilistično dovršeno. Krepke fraze izpolnjujejo popolnoma svoj namen, tudi tehniki ni kaj oporekati. Realistično črtanje figure in lep jezik. To so lastnosti že od nekdaj iz Kristanovega peresa. Igro gotovo uprizori tudi naše gledališče, potem pride še marsikaj do veljave, česar se pri čitanju ne opaža.

Prepričani smo, da bo imela igra na odru lep uspeh. Y.

Zadnje brzojavne vesti.

Državni zbor.
DUNAJ 2. Zbornica je v poimenskem glasovanju z 223 proti 206 glasov vsprejela kompromisni predlog posl. Stözlza, da dovoli vlada uvoz prekomorskega mesa za dobo potrebe. Seja je bila po 13-urnem trajanju zaključena ob 11:50 po noči. Prihodnja seja jutri.

Konsumna zadruga Nar. Del. Organ.

isče poštenega

trgovsk. vajenca

Zglasiti se je v prodajalni ul. Bosco št. 17.

Izprašana BABICA

Marija Pinter
Trst, ulica Acquedotto 89 I. n.
se priporoča cenj. gospem.
Tudi pismenim potom.

ANTON ZAVADLAL

Trst, ul. Istria 12 (pri sv. Jakobu)
Priporoča svojo PEKARNO in SLAŠČIČARNO
Večkrat na dan svež kruh in slaščice. Zaloga moka vsake vrste iz prvih mlinov. Likerji in vino v steklenicah. Postrežba na dom. — Priporoča tudi svojo
staro in dobroznano pekarno v ulici
Marco Polo št. 6 (vogal Concordia)
katero vodi gospodar sam.

Otvoritev nove slovenske trgovine!

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici naznanja, da je otvorila v Trstu, v ulici Barriera vecchia štov. 38

prodajalno obuval

LASTNEGA PRIDELKA
Zadruga izdeluje vsakovrstna obuvala od najpreprostejšega do najfinejšega ter sprejema tudi popravilo.

Priporočamo se toj slavnemu občinstvu, da se poslužuje vedno izdelkov naše zadruge, a bude naj slavno občinstvo tudi prepričano, da se bo z našimi izdelki zelo zadovoljilo. Cene zelo nizke.

NAROČBE SE IZVRŠUJEJO TOČNO.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5
Priporoča slav. občinstvu SVOJO PEKARNO in SLAŠČIČARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne slaščice. Moka iz I. mlinov ter maslo Likeri, vino in pivo v steklenicah.
Postrežba tudi na dom.

Pristni dolenski

Cviček

edino v ČESKI GOSTILNI
v ulici Belvedere

Mali oglasi

Gospod Miroljub B. Prosim, dvignite imenom. Navadna pošta. — T. : list pod mojim 1250

Proda se železna peč po nizki ceni. Belvedere 57, IV. levo. 2030

Zgubila se je ovca bela. — Kdor jo najde, dobi primerno nagrado. Franc Adamič, Prosek. 2023

Kdor ljubi luterijo in razpolaga z 15 30. ali 60-000 kr.: nami, lahko s popolno sigurnostjo, brez nikake sitnosti podvoji letno svoj kapital. Ponudbe pod „GARANCIJA 100-000“ pošta Barriera. 2024

Pekarna in slaščičarna: Ivan Pertot-Susič Trst, via Cavana št. 17 (nasproti sodišču). Zalagatelj društva „Società Cooperativa fra Impiegati privati“ v Trstu. — Večkrat na dan svež kruh. Najin. slaščice Pošilja na dom. Prejema naročila za vsako pečivo. Velika zaloga moka Majdičeve in drugih prvih mlinov po nizki ceni.

Odlikovana delavnica in zaloga
sedlovja in potnih predmetov
FRIDERIK HERTAUS, TRST, ulica Stadion štov. 10.

OSKRBNISŤVA
Posreduje pri nakupu in prodaji in zamenjavi realitet v mestu, na deželi, gospodarskih in gozdarskih, in :: pri posojilih na hipoteke. :: ::

Računski bureau
Nicolò Coassini, Trst
via Cecilia štov. 14.

Zdravje in krepkost
se pridobi z uporabo

Francoskega žganja
„DIANA“

oživi oslabiljene mišice, omladi kožo,
... ohladi glavo, disinficira usta ...

CENE:
1 mala steklenica Kron — 50
1 srednja stekl. Kron 1 20
1 velika steklen. Kron 2 40

Zamašek vsake : steklenice

Prodaja se v vseh trgovinah na drobno. Kjer bi se ne dobilo, naj se obrne na

„Diana“ izdelava franc. žganja, družba z o. z. na Dunaju I., Rockhgasse 6 j.

- Novo pogrebno podjetje -
CORSO ŠT. 49 PODRUŽNICA CORSO ŠT. 49
Na Opčinah!
ima bogato založeno prodajalno vseh mrtvaških predmetov in sicer ogromno izbero naravnih vencev vsake stroke in istotako buques palme in umetnih cvetic, perl porcelana itd. Vsake velikosti in raznih vrst svetilnic itd. itd. Gene ugodne. — Priporoča se sl občinstvu posebno za prih. pra.nike vernih duš
Pozor na naslov **JOSIP MRZEK, Opčine št. 170.**

Hotel Balkan 70 sob, električna razsvetljava, lift, kopelji. CENE ZMERNE. **Hotel Balkan** J. Kögl.